

Наредба № 27

за статистиката на платежния баланс

(Приета от Българската народна банка на 24 юли 2003 г.,
обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 69 от 5 август 2003 г.;
изм. и доп., бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г.;
бр. 7 от 2007 г.; бр. 102 от 2009 г.)

Глава първа

Предмет

Чл. 1. С тази наредба се определя редът за отчетността и статистическото деклариране на сделките между местни и чуждестранни лица и предоставянето на информация за нуждите на статистиката на платежния баланс.

Глава втора

Регистри

Чл. 2. (1) За нуждите на статистиката на платежния баланс се водят регистри:

1. (изм. – ДВ, бр. 7 от 2007 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) от търговските банки и Българската народна банка (БНБ) – за преводи и плащания между местни и чуждестранни лица в страната и за презгранични преводи и плащания на стойност, равна на или надвишаваща 100 000 лв., или тяхната равностойност в чуждестранна валута;

2. от министерствата и държавните агенции – за получените средства от предприєдинителните фондове на Европейския съюз и за получените или предоставени средства и помощи от или на чуждестранни лица, а от Министерството на финансите – и за държавния и държавногарантирания дълг към чуждестранни лица;

3. от Централния депозитар – за всяка сделка на капиталовия пазар по прехвърлянето на емитирани от местно лице поименни ценни книжа между местно и чуждестранно лице;

4. от емитентите на поименни ценни книжа – за прехвърлянето между местно и чуждестранно лице на поименни ценни книжа на капиталовия пазар, за които действащото законодателство не предвижда регистрация от Централния депозитар;

5. от инвестиционните посредници – за сделките с ценни книжа между местни и чуждестранни лица;

6. от застрахователите – за получените или изплатени премии от или на чуждестранни лица, за получените или изплатени на чуждестранни лица обезщетения или други суми;

7. от пенсионните дружества – за получените вноски от или изплатените пенсии и други суми на чуждестранни лица;

8. от нотариусите, съответно съдиите по вписванията – за сделки с недвижими имоти между местни и чуждестранни лица.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Лицата по ал. 1 могат да изискват физическите лица да установяват наличие или липса на постоянно пребиваване в Република България по смисъла на Валутния закон чрез декларация по образец.

Чл. 3. (1) (Изм. – ДВ, бр. 7 от 2007 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Лице, извършващо плащане и превод на стойност, равна на или надвишаваща 100 000 лв., за които се води регистър по чл. 7, ал. 1 от Валутния закон, представя на търговската банка-посредник, съответно на БНБ, статистическа форма по образец.

(2) Статистическата форма по ал. 1 се представя, както следва:

1. при преводи и плащания към чужбина и при преводи и плащания между местни и чуждестранни лица в страната – в момента на нареждане на превода или плащането;

2. при постъпления от чужбина – в 30-дневен срок от получаване на уведомление от търговската банка за постъпване на превода по сметката на лицето.

(3) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Статистическата форма по ал. 1 се съхранява от банката посредник или съответно от БНБ, когато плащането се извършва чрез нея.

Чл. 4. (1) Търговските банки:

1. извършват превода или плащането между местно и чуждестранно лице в страната или към чужбина само след получаване на информацията, съдържаща се в статистическата форма по чл. 3;

2. (доп. – ДВ, бр. 111 от 2003 г.) изпълняват нареждане за превод във връзка с предоставен от или на чуждестранни лица финансов кредит, включително чрез откриване на банкови сметки в чужбина, след удостоверяване декларирането на финансовия кредит от местното юридическо лице или едноличен търговец по реда на чл. 7, ал. 5 от Валутния закон;

3. при постъпления от чужбина незабавно уведомяват своите клиенти за постъпването на сумата по сметката на лицето.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 2 не се отнасят за държавните и държавногарантирани кредити.

(3) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Банките не подават статистическа форма по чл. 3, ал. 1, когато извършват от свое име и за

своя сметка плащане и превод на стойност равна на или надвишаваща 100 000 лв. Информацията за плащането и превода се включва в регистъра по чл. 2, ал. 1, т. 1.

Чл. 5. (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Лицата по чл. 2 предоставят на БНБ събраната информация за нуждите на статистиката на платежния баланс ежемесечно, в срок до 15-о число на месеца, следващ отчетния. Информацията се предоставя съгласно писмени указания на подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“.

Глава трета

Статистическо деклариране

Чл. 6. (1) Всяко местно юридическо лице или едноличен търговец, сключило сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон, подава декларация пред БНБ в срок до 15 работни дни след сключване на сделката, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) за сделки по предоставяне или получаване на финансови кредити в размер, равен на или по-голям от левовата равностойност на 50 000 лв. – чрез попълване на декларация по образец.

2. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) при предоставяне на финансови кредити чрез откриване на сметка в чужбина – чрез попълване на декларация по образец.

3. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) при извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина – чрез попълване на декларация по образец.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 111 от 2003 г.) Не подлежат на деклариране по т. 1 и 2 на ал. 1 държавните и държавногарантираните кредити, както и сметките на търговските банки в чужбина.

Чл. 7. (1) Българската народна банка удостоверява декларирането на сделките по чл. 6 с подпис и печат върху декларацията. Удостоверяването се извършва само след представяне на изчерпателно и коректно попълнена декларация.

(2) При получаване на декларацията по пощата БНБ удостоверява декларирането в срок до 5 работни дни.

(3) При констатиране на непълноти или некоректно попълване в представена декларация БНБ дава указания за отстраняването им. Ако декларациите са получени по пощата, БНБ в срок до 5 работни дни дава писмени указания за отстраняване на непълнотите.

(4) При получаване на декларацията по чл. 6 БНБ извършва проверка дали местното юридическо лице или едноличният търговец е подал в срок отчети по чл. 10 от Валутния закон, ако е имал такова задължение. При неподадени отчети БНБ дава писмени указания за представянето им.

(5) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Приемане и удостоверяване на декларациите по електронен път в БНБ се извършва по ред, определен в указания на подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“, при спазване на Закона за електронния документ и електронния подпис и Закона за електронното управление.

Чл. 8. (1) (Доп. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) При настъпване на промяна на данните по декларирана сделка по реда на чл. 6 местните юридически лица и еднолични търговци уведомяват писмено БНБ за промените в срок до 15 работни дни след тяхното настъпване.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Местните юридически лица и еднолични търговци уведомяват писмено БНБ при закриване на декларираните сметки в чужбина, при прекратяване на декларирана пряка инвестиция в чужбина или при продажба на декларирания недвижим имот в чужбина в срок до 15 работни дни от настъпилата промяна.

Глава четвърта

Статистическа отчетност и предоставяне на информация

Чл. 9. (Изм. – ДВ, бр. 111 от 2003 г.) (1) Местните юридически лица или еднолични търговци отчитат тримесечно със статистически форми пред БНБ:

1. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) операциите и остатъците по финансови кредити, получени от или предоставени на чуждестранни лица.

2. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) операциите и остатъците по предоставени на чуждестранни лица финансови кредити чрез откриване на банкови сметки в чужбина.

3. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) вземанията си от чуждестранни лица по търговски кредити и по други сделки, които не са финансови кредити, ако общата сума на вземанията е равна на или надвишава левовата равностойност на 50 000 лв.

4. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) задълженията си към чуждестранни лица по търговски кредити и по други сделки, които не са финансови кредити, ако общата сума на задълженията е равна на или надвишава левовата равностойност на 50 000 лв.

(2) Министерствата и държавните агенции отчитат вземанията си от и задълженията си към чуждестранни лица по търговски сделки по реда на ал. 1, т. 3 и 4.

(3) Търговските банки отчитат вземанията си от и задълженията си към чуждестранни лица по ред, определен с указания на подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“.

Чл. 10. (Изм. – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Местните юридически лица и едно-

личните търговци отчитат тримесечно със статистически форми пред БНБ преките си инвестиции в чужбина.

Чл. 10а. (Нов – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Българската народна банка може да извършва регулярни периодични проучвания с цел събиране на допълнителна статистическа информация по ред, определен от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“.

Чл. 11. Отчетите по чл. 9 и 10 се представят на БНБ в срок до 15-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвъртото тримесечие на годината се представят на БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

Чл. 12. (1) (Изм. – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Местните физически лица отчитат чрез статистически форми пред БНБ ежегодно, в срок до 31 март на годината, следваща отчетната година, вземанията си от и задълженията си към чуждестранни лица по финансови кредити, включително и по предоставени финансови кредити чрез откриване на банкови сметки в чужбина.

(2) Статистическите форми по ал. 1 се подават, ако:

1. (доп. – ДВ, бр. 111 от 2003 г.) сумата на всички вземания по финансови кредити, включително остатъци по банкови сметки в чужбина, е равна на или надвишава левовата равностойност на 50 000 лв. към края на отчетната година;

2. сумата на всички задължения по финансови кредити е равна на или надвишава левовата равностойност на 50 000 лв. към края на отчетната година.

Чл. 13. (1) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Отчетите по тази глава могат да се подават лично, чрез упълномощено лице, по факс или по пощата.

(2) При получаване на отчетите БНБ извършва проверка за тяхната пълнота и точност. Ако бъдат установени пропуски, БНБ дава указания за тяхното отстраняване.

(3) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) Подаването на отчетите по тази глава по електронен път в БНБ се извършва по ред, определен в указания на подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“, при спазване на изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис и Закона за електронното управление.

Чл. 14. (1) Събраната по тази наредба информация се използва от БНБ само за статистически цели.

(2) Българската народна банка предоставя на други лица и институции само обобщени данни, които не позволяват идентификацията на лицата, предоставили статистическа информация.

Чл. 15. (Нов – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) (1) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Банково“, определя с указания образците на статистически форми и декларации по тази наредба.

(2) Указанията, издадени по тази наредба, се публикуват на интернет страницата на БНБ. Образците на статистически форми и декларации се предоставят на хартиен носител и на място в БНБ.

Допълнителна разпоредба

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.) По смисъла на тази наредба „презграничен превод“ е прехвърляне по банков път на суми в национална или в чужда валута по нареждане на клиент на една банка в полза на клиент на друга банка, при което двете банки се намират в различни държави.

Заклучителни разпоредби

§ 1. (Изм. – ДВ, бр. 111 от 2003 г.) (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Валутния закон всички местни юридически лица или еднолични търговци, които са предоставили на или са получили от чуждестранни лица финансови кредити (включително чрез откриване на банкови сметки в чужбина), съществуващи към датата на влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Валутния закон, декларират тези кредити пред БНБ чрез попълване на декларация по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2, освен ако тези финансови кредити са регистрирани по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 и 2 от Валутния закон.

(2) Когато местно юридическо лице или едноличен търговец нарежда на местна банка превод на средства във връзка с финансов кредит (включително чрез откриване на банкова сметка в чужбина), предоставен от или на чуждестранно лице преди влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Валутния закон, местната банка изпълнява нареждането за превод след удостоверяване на извършена регистрация в БНБ на финансовия кредит по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 и 2 от Валутния закон или на деклариране по ал. 1.

§ 2. В 6-месечен срок от влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Валутния закон всички местни юридически лица или еднолични търговци, които имат преки инвестиции в чужбина към датата на влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Валутния закон, декларират тези инвестиции пред БНБ чрез попълване на декларацията по чл. 6, ал. 1, т. 3.

§ 3. Тази наредба се издава на основание чл. 7, ал. 11 от Валутния закон, приета е с Решение № 70 от 24 юли 2003 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и отменя Наредба № 27 от 1999 г. за регистрация в Българската народна банка на сделки между местни и чуждестранни лица (ДВ, бр. 111 от 1999 г.), Наредба № 29 от 1999 г. за условията и реда за представяне на отчетите и декларациите за задълженията на местни лица към чуждестранни лица (ДВ, бр. 113 от 1999 г.) и Наредбата за събиране на информация за нуждите на статистиката на платежния баланс (ДВ, бр. 114 от 1999 г.).

§ 4. Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Банково“, дава указания по прилагането на тази наредба.

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 27 от 2003 г. за статистиката на платежния баланс

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 111 от 22 декември 2003 г.)

.....

Заклучителни разпоредби

§ 14. Тази наредба се издава на основание чл. 7, ал. 11 от Валутния закон и чл. 42 от Закона за Българската народна банка и е приета с Решение № 111 на Управителния съвет на Българската народна банка от 4 декември 2003 г.

§ 15. Тази наредба влиза в сила от 1 януари 2004 г.

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 27 от 2003 г. за статистиката на платежния баланс

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 7 от 23 януари 2007 г.)

.....

Заклучителна разпоредба

§ 3. Тази наредба се издава на основание чл. 7, ал. 11 от Валутния закон и чл. 42 от Закона за Българската народна банка и е приета с Решение № 117 от 22 декември 2006 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 27 от 2003 г. за статистиката на платежния баланс

(Обн. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

.....

Заклучителна разпоредба

§ 17. Тази наредба се издава на основание чл. 7, ал. 11 и чл. 10, ал. 3 от Валутния закон, приета е с Решение № 145 от 1 декември 2009 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 1 януари 2010 г.

Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1

(Отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 2 към чл. 3, ал. 1

(Изм. – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 3 към чл. 6, ал. 1, т. 1

(Отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 4 към чл. 6, ал. 1, т. 2

(Отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 5 към чл. 6, ал. 1, т. 3

(Отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 6 към чл. 9, ал. 1, т. 1

(Ново – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 7 към чл. 9, ал. 1, т. 2

(Ново – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 8 към чл. 9, ал. 1, т. 3

(Ново – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 9 към чл. 9, ал. 1, т. 4

(Ново – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)

Приложение № 10 към чл. 10

(Ново – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г.)

Приложение № 11 към чл. 12

(Ново – ДВ, бр. 111 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г., отм. – ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1 януари 2010 г.)